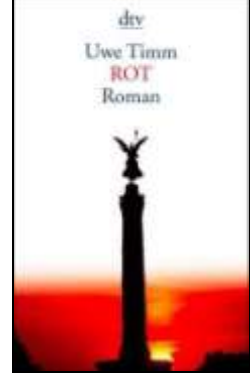


Barış Konukman

İstanbul Üniversitesi

Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Okuma: “Uwe Timm, Alman Dili ve Edebiyatı Kitaplığı’nda”, İstanbul Üniversitesi, Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, 13 Mayıs 2010



Üniversitelerin dil ve edebiyat bölümlerindeki edebiyata giriş derslerinde öğrencilere yazınsal metinde içerikten çok biçimin önemli olduğu, diğer bir deyişle konudan biçimin önemli olduğu ve metnin yazınsallığını sağladığı vurgulanır. Yazınsal metinlere dair temel nitelikteki bu önermenin doğruluk payı şüphesiz büyüktür, fakat bazı yazarlar yapıtlarında biçem kadar konu seçimleriyle de dikkati çeker. Uwe Timm’i de bu tarz bir yazar olarak nitelendirmek pek yanlış olmayacaktır. Kendisi *Heißer Sommer* adlı ilk romanında 68 olaylarını, ikinci romanı *Morenga*’da ise Almanya’nın 19. Yüzyıl başında Güneybatı Afrika’da, günümüzde Namibya sınırlarındaki sömürgecilik macerasını ele alarak bu konuları Alman yazınında işleyen ilk yazar olur. Sonraki romanlarında da Timm’in tarihi ve toplumsal olayları romanlarında konu olarak işlediği görülür. Nitekim kendisi de biçim uğruna içeriğin feda edilmesine karşı olduğunu belirtir ve biçimin yanı sıra konuyu, diğer bir deyişle yapıtta ele alınan “malzeme”yi de önemli ve başlı başına “estetik bir kategori” olarak görür (Timm 1993:121-122).

68 Öğrenci Hareketi’nin, kendisi de bu kuşağa üye olan Timm için önemi büyüktür. Bu olgu ilk romanından başlayarak ürettiği yazınsal metinlerde kendini gösterir. 2001 tarihli son romanı *Rot* da bundan payını almakta: Romanın baş karakteri Thomas Linde, yaşamını caz eleştirmenliği ve

tanrıtanımazların cenaze törenlerinde konuşmacı/vaiz olarak kazanan bir 68 kuşağı üyesi. Baş karakter ve çevresiyle ilişkileri/iletişimi üzerinden romanda 68 olaylarıyla hesaplaşma söz konusu ve bu yönüyle, *Heißer Sommer* ve *Kerbels Flucht* ile birlikte bir bakıma Timm okura bir 68 üçlemesinin son ayağını sunmuş. Timm, bu son romanından bölümler okumak üzere 13 Mayıs 2010 günü İstanbul Üniversitesi Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı'nın konduğu oldu. Etkinliğe Alman Dili ve Edebiyatı öğretim üyeleri ile öğrencileri dinleyici olarak katıldı. Yaklaşık yarım saat süren bir okumayı bir saatlik bir soru-yanıt kısmı izledi. Böylelikle öğrenciler ile Timm arasında verimli bir diyalog zemini oluştu. Yazarlığını nelerin beslediği ve tetiklediği gibi soruları yanıtlayan Timm, yukarıda da değindiğimiz gibi, yazınsal metinde biçimi/biçemin tek başına belirleyici olmadığını, konunun/malzemenin da en az biçim kadar bunlar olduğu düşüncesini yineledi. Konu seçimlerinde genellikle tarihsel ve toplumsal yansıması olan olay ve olgulara eğildiğini belirtti. Bu keyifli okuma etkinliğinin ardından Timm üniversitemizden ayrıldı.

KAYNAKÇA

- Timm, Uwe** (1998): *Heißer Sommer*, München: DTV.
- Timm, Uwe** (1985): *Morenga*, Köln: KiWi.
- Timm, Uwe** (1991): *Kerbels Flucht*, Köln:KiWi.
- Timm, Uwe** (1993): *Erzählen und kein Ende*, Köln, KiWi
- Timm, Uwe** (2001): *Rot*, Köln:KiWi.